

Kap 9 Konsekvenser

Vi har redan tidigare i detta yttrande påpekat att konsekvensanalysen för förslaget om insamling av förpacknings- och tidningsavfall är mycket bristfälligt och att konsekvensanalys saknas. Vi tar därför inte upp dessa frågor i detta avsnitt utan kommenterar den för ÅI:s medlemmar viktiga frågan om konkurrenssituationen på marknaden och utredarens bedömning att hans förslag skapar "balans på marknaden".

Utredaren konstaterar inledningsvis att flera ärenden under senare år kring konkurrens- och upphandlingsfrågor hamnat hos Konkurrensverket och i domstol, där såväl entreprenörer som kommuner och producenter varit inblandade. Han skriver också att han sett det som angeläget att försöka hitta ett system där konkurrensproblemen minimeras samtidigt som mångfalden på avfallsmarknaden bejakas. ÅI anser inte att utredaren hittat ett sådant system.

Vad är balans på marknaden?

I ett inledande avsnitt i kapitel 9 konstaterar utredaren att *"De kommuner som verkar på den konkurrensutsatta marknaden kan komma att få en ytterligare konkurrensfördel av förslaget om kommunalisering av insamlingen. Eftersom kommunerna samtidigt förlorar insamlingsansvaret för det avfall som är jämförligt med hushållsavfall från verksamheterna, som i stället blir tillgängligt för de privata avfallsentreprenörerna, bedöms emellertid balansen på marknaden till viss del kompenseras"*.

Vi anser att detta är ett mycket märkligt sätt att göra en konsekvensanalys. Frågan är vilken balans det ska finnas på marknaden, mellan vilka aktörer det ska vara balans och vilka kriterier det finns för bedömning av balansen.

Utredaren betraktar alla privata återvinningsföretag som om de har en och samma verksamhet. I själva verket är det så att återvinningsföretagens affärsverksamhet varierar kraftigt. Inget av ÅI:s medlemsföretag är det andra likt, dvs har samma verksamhet och marknadsandel på alla delmarknader. De företag som är verksamma på FNI-marknaden kommer inte med automatik få samma volym på verksamhetsavfallsmarknaden för därmed jämförligt avfall. Det finns alltså företag som kan förlora en stor affärsverksamhet på förslaget, vilket avfallsutredaren inte har beaktat, men alltså inte få motsvarande marknadsandel när marknaden för därmed jämförligt öppnas upp, vilket avfallsutredaren tycks tro.

Avfallsutredaren menar att kommuner genom förslaget om kommunalisering av insamlingsansvaret får ett nytt monopol, men blir av med ett annat monopol på därmed jämförligt avfall. I det senare fallet har dock kommunerna frihet att fortsätta verka på den marknaden under förutsättning att de uppfyller Teckalkriterierna. De privata återvinningsföretagen får däremot inte verka på FNI-marknaden och sälja tjänster till fastighetsägarna. Följden blir att kommunerna kan bli mycket dominerande på sin hemmamarknad när de bedriver verksamheten i egen regi, vilket begränsar konkurrensen på hela avfallsmarknaden.

Förslaget om kommunalisering kommer att få konsekvenser för hela marknaden, vilket inte har behandlats över huvud taget i utredningen.